

Na rondzie przy Raculi stanie pomnik żużlowca Andrzeja Huszczy. Jak będzie wyglądał? Są dwie propozycje.

informator samorządowy

Łącznik zielonogórski

nr 21 (216) 26 maja 2017

www.LZG24.pl

Zbliża się najważniejszy dzień w roku! Święto wszystkich dzieci! Dorośli szykują dla Was koncerty, występy, konkursy, spektakle i odlotowy festyn! 1 czerwca przyjdźcie na deptak i do ogrodu botanicznego. 3 czerwca wybierzcie się na lotnisko w Przylepie! Atrakcji będzie co nie miara!

>> 4-5

30 maja 1960 r. WYDARZENIA ZIELONOGÓRSKIE

Program obchodów >> 3
Co się wtedy wydarzyło >> 8

Fot. Materiały IPN

Będą nas wozić ursusy i mercedesy?

Prawdopodobnie to elektryczne ursusy w przyszłości będą nas wozić po Zielonej Górze. Właśnie otwarto oferty w największym tego typu przetargu w Polsce.

Jeszcze nikt w Polsce nie kupował tylu elektrycznych autobusów. Dla naszego miasta to autobusowy kontrakt stulecia. Chcemy kupić za jednym zamachem 47 nowych autobusów. Oferty otwarto w środę. I znowu zgłosiły się tylko dwie polskie firmy: Solaris i Ursus. Podobnie było w poprzednim przetargu, który unieważniono z powodu zbyt wysokiej ceny. Wtedy różnica pomiędzy oferentami wynosiła ok. 20 tys. zł.

- Teraz różnica sięga 4,5 mln zł. Solaris zaoferował autobusy za 101 mln 41 tys. zł, Ursus za 96 mln 462 tys. zł brutto. Mamy tyle pieniędzy - mówi dyrektor MZK Barbara Langner. - W tej chwili rozpoczynamy procedurę weryfikacji dokumentów. Sprawdzając nas będzie również Urząd Zamówień Publicznych. Potrwa to wszystko kilka miesięcy. Cena nie jest jedynym wyznacznikiem. Pod uwagę brane są również inne para-

metry, np. wydłużenie gwarancji. Tutaj obydwie firmy miały podobne propozycje. Kiedy elektryczne autobusy pojawią się na ulicach Zielonej Góry? - Zakładamy, że pierwszych pięć autobusów otrzymamy na przełomie maja i czerwca przyszłego roku. Przez dwa miesiące będziemy je testować, sprawdzając, czy wszystko funkcjonuje prawidłowo. Później w sześciu transzach otrzymamy po sześć autobusów. Wszystkie autobusy

mają być gotowe do końca listopada - wylicza szefowa miejskiego przewoźnika. 47 nowych, elektrycznych autobusów o długości 12 m to nie jedyny zakup naszego MZK. Procedurze weryfikacji dokumentów poddany jest również drugi przetarg, tym razem na kupno tradycyjnych autobusów przegubowych z silnikiem diesla. Chcemy kupić 17 takich pojazdów. Tu był tylko jeden chętny. - Zgłosił się producent mercedesów, który za swo-

je autobusy zaproponował cenę 26,9 mln zł. - dodaje dyrektor Langner. Kontrakt ma być zrealizowany do końca stycznia przyszłego roku. Kupno autobusów to fragment olbrzymiej inwestycji. Żeby na ulice miasta mogły wyjechać elektryczne pojazdy, trzeba jeszcze zbudować odpowiednią infrastrukturę. Na pętlach muszą być specjalne ładowarki. Trzeba przebudować, w zasadzie od nowa wybudować zajezdnię. W planach

jest stworzenie od nowa centrum przesiadkowego, przy dworcu kolejowym. To wszystko wymaga czasu. Już wiadomo, że inwestycją przy dworcu zajmie się firma Skanska. Koszt 20 mln zł. Trwa natomiast weryfikacja dokumentów przetargowych na przebudowę zajezdni MZK, przy ul. Chemicznej. Tutaj zgłosiło się czterech chętnych. Najniższą ofertę przedstawił Budimex, który chce to zrobić za 27,1 mln zł brutto. (tc)

Z ŻYCIA MIASTA >>>

Początek Hiszpańskiej Nocy w Muzeum Ziemi Lubuskiej należał do Teatru Terminus a Quo. Sztuka „Kraina Ułudy”, nawiązująca do przygód błędnego rycerza, wywołała gromkie brawa i śmiech widzów. Fot. Ewa Duma

Akcja sprzątania Wzgórz Piastowskich w okolicy tzw. II Polany przyniosła zamierzony efekt. Mieszkańcy spisali się na medal. Na koniec wszyscy zasiedli przy ognisku. Kiełbaski były ponoć wśmienite. Fot. Rafał Skrzyszewski

W sobotę oficjalnie otwarto podzielonogórskie pole golfowe Przytok Golf & Resort. Organizatorzy nawiązali do pochodzenia tego sportu i w czasie uroczystości nie zabrakło szkockich akcentów. Fot. Katarzyna Bemben

W STARYM KISIELINIE

Roztańczone Święto Kisielina

- Ładną pogodę mamy już zaklepaną. Teraz wszystko zależy od mieszkańców. Ale znając moich ziomków, przybędą tłumnie - zapewnia Mariusz Rosik, radny i jeden z organizatorów dorocznego Święta Kisielina.

Stowarzyszenie Przyjaciół Kisielina, Rada Sołecka Starego Kisielina, radny M. Rosik oraz ks. proboszcz Andrzej Brenk zapraszają do udziału w tradycyjnym Święcie Kisielina. W niedzielne popołudnie, od 15.00 do 19.00, park przy ul. św. Floriana zamieni się w centrum Kisielina. To tu odbędą się najważniejsze wydarzenia święta sołectwa.

Organizatorzy przygotowali mnóstwo atrakcji.

Centrum Nauki Keplera Centrum Przyrodnicze zaprosi do namiotów, gdzie każdy chętny będzie mógł osobiście przeprowadzić fascynujące eksperymenty naukowe. Czas będzie umilała Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Zespołu Szkół Budowlanych. Nie zabraknie popisów dzieci z przedszkola nr 41 oraz uczniów Szkoły Podstawowej nr 27. Na scenie dominować będą popisy w wykonaniu zespołu Radość Tańczenia. Dla wielbicieli dobrej piosenki przygotowano koncert grupy Bolero, recital Aleksandra Matusiaka oraz Studia Rezonans.

Specjalnie dla dzieci będą stoiska z ciastem, lodami, watą cukrową oraz balonami. Organizatorzy zapewniają animacje, gry i zabawy oraz dmuchane zamki. Wstęp wolny.

(pm)

PIÓRKIEM CEPERA >>>>

Wybieramy projekt pomnika Huszczy

W Zielonej Górze powstanie rondo i pomnik Andrzeja Huszczy! Informację tę potwierdził na konferencji prasowej prezydent Janusz Kubicki. Udział w niej wzięli także prezes ZKŻ SSA - Zdzisław Tymczyszyn oraz legenda zielonogórskiego żużla - Andrzej Huszcza.

Dwie propozycje pomnika Andrzeja Huszczy. Głosujemy na stronie zielonogórskiego urzędu miasta (ankieta www.um.zielona-gora.pl) oraz na oficjalnym fanpage'u miasta Zielona Góra na Facebooku (w komentarzach pod postem).

Fot. Archiwum Zielonogórskiego Klubu Żużlowego

Skąd pomysł na pomnik Huszczy?

- Chcielibyśmy, by jedno z miejskich rond zostało poświęcone dyscyplinie, którą wszyscy znają w Zielonej Górze i nie tylko, czyli speedway'owi, stąd pierwsza koncepcja, by rondo nosiło imię Andrzeja Huszczy. Potem pojawiła się koncepcja, by za tym rondem stała rzeźba legendy zielonogórskiego żużla Andrzeja Huszcza - wyjaśnił prezydent Janusz Kubicki.

Do prezydenckiej inicjatywy dołączyli działacze klubowi.

- Chcemy zaangażować kibiców, by mieli wpływ na wygląd tego pomnika - dodał prezes ZKŻ SSA, Zdzisław Tymczyszyn.

Sam uhonorowany próbował pomnikowej inicjatywie nadać bardziej uniwersalny charakter.

- To dla mnie wielkie wyróżnienie. Będzie to zwieńczenie całej mojej kariery. Ale dla mnie to rondo będzie rondem wjazdowym do miasta, rondem wjazdowym na żużlowy stadion - podkreślił A. Huszcza.

- To będzie wizytówka miasta - dodał J. Kubicki. Koszt realizacji ronda oscyluje między 9 a 10 mln zł.

A. Huszcza, jako lider Falubaz Zielona Góra, poprowadził drużynę po cztery złote medale DMP oraz trzykrotnie po Mistrzostwo Polski Par Klubowych. W finałach Indywidualnych Mistrzostw Polski może poszczycić się dwoma medalami brązowymi oraz jednym srebrnym i złotym. Huszcza jest symbolem przywiązania do klubo-

wych barw. Od momentu zdania licencji w 1975 roku aż przez 31 sezonów reprezentował klub z Zielonej Góry, aby w 2006 związać się z PSZ Poznań. Andrzej Huszcza 31-krotnie reprezentował narodowe barwy Polski, zdobył dwa brązowe medale drużynowych mistrzostw świata w 1978 oraz 1980 r. Za wieloletnie starty z orłem na piersi został niedawno nagrodzony nominacją do Galerii Sław Żużlowej Reprezentacji Polski.

(mz)

Uroczystości podczas obchodów 50. rocznicy Wydarzeń Zielonogórskich w 2010 r.

Fot. Ewa Duma

Pomnik odsłonił Krzysztof Donabidowicz, był represjonowany po zamieszkach

Fot. Ewa Duma

Obchody Wydarzeń Zielonogórskich

Na ten weekend zaplanowano najważniejsze uroczystości obchodów 57. rocznicy Wydarzeń Zielonogórskich. Będzie koncert, przedstawienie plenerowe, premiera filmu oraz... zablokowane ulice.

Wydarzenia skoncentrują się na pl. Powstańców Wielkopolskich. To w tym miejscu, 30 maja 1960 r., doszło do największych rozruchów w powojennej historii Zielonej Góry. Komunistyczne władze postanowiły odebrać Kościołowi tzw. Dom Katolicki (dzisiaj filharmonia). Na tym tle doszło do wielogodzinnych starć, do których stłumienia trzeba było ściągać posiłki ZOMO z Gorzowa i Poznania.

O tych wydarzeniach przypomina pomnik (twórca Robert Kaja) uroczystie odsłonięty w maju 2010 r. - Miał wtedy przyjechać prezydent Lech Kaczyński. Byłam u niego dwukrotnie. Wszystko było uzgodnione..., niestety, zginął w katastrofie smoleńskiej - wspomina wiceprezydent Wioleta Hareźlak. Obecny obchodom patroluje prezydent Andrzej Duda. Chociaż to nie jest okrągła rocznica, to organizatorzy szykują duże wydarzenie, bo zaplanowano wręczenie odznaczeń uczestnikom wydarzeń.

- Chcemy uświadomić mieszkańcom innych rejonów Polski, że takie wydarzenia miało miejsce. Mało kto zdaje sobie z tego sprawę - tłumaczył podczas konferencji prasowej wicewujewoda Robert Paluch, przewodniczący komitetu organizacyjnego. Stąd m.in. we wszystkich gazetach regionalnych grupy Polska Press, w czwartek, ukazały się materiały przygotowane przez dziennikarzy „Gazety Lubuskiej”.

Z powodu uroczystości przez dwa dni będą wyłączone z ruchu parkingi wokół filharmonii. Magistrat apeluje, by w tym czasie mieszkańcy nie parkowali w tym miejscu samochodów. Miejsce i czas potrzebne są m.in. do przygotowania widowiska plenerowego „Ulice Wolności”, które przygotowuje Teatr Lubuski.

(tc)

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

● 27 maja-14 czerwca

Wystawa historyczna „Wydarzenia Zielonogórskie - 1960”. Przed filharmonią.

● 27 maja, 8.30-11.00

Rocznicowy bieg sztafetowy na dystansie 3 x 1960 m. Start przy ratuszu.

● 27 maja, 17.00

Koncert patriotyczny z okazji 57. rocznicy Wydarzeń Zielonogórskich - Filharmonia Zielonogórska (wejściówki) - szkoła muzyczna, ul. Chrobrego).

● 28 maja, 11.00

Uroczysta rocznicowa msza - Kościół Matki Bożej Częstochowskiej

● 28 maja, 12.30

Wręczenie odznaczeń państwowych uczestnikom Wydarzeń Zielonogórskich, pl. Powstańców Wielkopolskich

● 28 maja, 13.00

Widowisko plenerowe „Ulice wolności” w reżyserii Roberta Czechowskiego

● 28 maja, 18.00

Premiera filmu „Bitwa o Dom Katolicki. Wydarzenia Zielonogórskie 1960”. Cinema City.

Więcej informacji na stronie www.wydarzeniazielonogorskie.pl

Fot. Mariusz Kapała

FILM

Premierowy pokaz filmu „Bitwa o Dom Katolicki. Wydarzenia Zielonogórskie 1960” zaplanowano w niedzielę, godz. 18.00, Cinema City. - Jeszcze tego samego dnia pokaże go o 20.00 TVP Gorzów. W planie jest też emisja w TVP1,

prawdopodobnie 31 maja - mówi Grzegorz Widenka, prezes zielonogórskiego oddziału Polska Press, wydawcy „Gazety Lubuskiej”. To na jej zlecenie powstał film, w którego kręceniu wzięli udział również zielonogórzanie, występując w scenach rekonstrukcji walk ulicznych. W filmie

głos zabrali również uczestnicy wydarzeń. - To nie jest film czysto dokumentalny. Chodziło nam o to, by w przystępnej formie przybliżyć ludziom, co się wówczas wydarzyło. Film robiła zawodowa ekipa z założeniem, że będzie pokazywany w telewizji - dodaje G. Widenka.

NASZA HISTORIA

Tak nazywa się miesięcznik historyczny, który całe specjalne wydanie poświęcił Wydarzeniom Zielonogórskim. Można go kupić w salonikach prasowych. Na 50 stronach przedstawiony jest przebieg wydarzeń, wspomnienia jego

bohaterów i opinie specjalistów. Ku zaskoczeniu wydawcy, w Instytucie Pamięci Narodowej odnaleziono nieznane zdjęcia z przebiegu zamieszek oraz dokumentację miejsc, w których do nich doszło. Są one publikowane w wydawnictwie.

KSIAŻKA „Wydarzenia zielonogórskie 1960 roku”

Od ostatniego wydania książki minęło siedem lat. Dzięki temu autor mógł sięgnąć do współczesnych śledztw prowadzonych przez prokuratorów IPN, którzy rozmawiali ze świadkami wydarzeń.

- I w tych dokumentach znalazły się wypowiedzi, że funkcjonariusze MO stosowali tzw. ścieżki zdrowia, czyli zatrzymani musieli przejść pomiędzy szpalerami milicjantów, którzy okładali ich pałkami - mówi T. Dzwonkowski. - Wcześniej nikt o takich ścieżkach nie wspominał. To było dla aresztowanych olbrzymie upokorzenie. Trzeba też pamiętać, że dużą część aresztowań przeprowadzono już

po spacyfikowaniu demonstrantów. Ludzi zabierano z domów. To powodowało, że się bali sąsiadów. Bali się, że ktoś na nich doniesie. Taka atmosfera strachu powodowała, że zielonogórzanie niechętnie wspominali tamte wydarzenia. To ułatwiało władzom zepchnięcie Wydarzeń Zielonogórskich w niepamięć.

3 czerwca szykuj się na odlotowy

Najmłodszy mogą już odliczać dni do wielkiej, rodzinnej zabawy pod niebem Przylepu. W sobotę, 3 czerwca, z okazji Dnia Dziecka i 60-lecia

Jej niewątpliwym numerem jeden będą pokazy podniebnych akrobacji w wykonaniu czterech zespołów akrobacyjnych z Czech, Katowic, Poznania i Zielonej Góry. Lubuscy piloci akrobacji z jedynej w Polsce cywilnej Grupy Akrobacyjnej Żelazny na ten szczególny dzień zapowiadają specjalnie przygotowany, emocjonujący program. Będzie to m.in. „mijanka” samolotów z szybowcem. Prezentowane w czterech blokach podniebne pokazy zakończą się o zachodzie słońca wystrzałowem: pokazem pirotechnicznym.

Po co jeszcze warto pojechać 3 czerwca na lotnisko w Przylepie? Miłośników piknikowania i błęgiego leniuchowania powinna skusić ogólnopolska akcja kocykowania a smakoszy - strefa gastronomiczna. Cykliści będą mogli dopingować stu uczestników pięciogodzinnego, ogólnopolskiego maratonu na rowerach stacjonarnych Airshow Bike. Całe rodziny, przede wszystkim dzieci, będą mogły bawić się w pełnym niespodzianek rodzinnym miasteczku

zorganizowanym na płycie lotniska przez ZGrana Rodzinę i jej 20 partnerów. Wśród licznych atrakcji miasteczka organizatorzy wymieniają: stoiska, pokazy (m.in. sprzętu wojskowego, wozów strażackich i policyjnych), warsztaty kulinarne, plastyczne i modelarskie (te ostatnie zorganizowane przez aeroklub), konkursy sprawnościowe, zabawy dla dzieci, zajęcia ruchowe (m.in. na trampolinie) i taneczne, malowanie buziek, szalone eksperymenty, zabawy z językiem angielskim. Będzie też strefa relaksu, czyli miejsce z wygodnymi poduchami, w której maluchy wysłuchają najpiękniejszych bajek. Dla dorosłych niewątpliwą atrakcją będzie kurs pierwszej pomocy przedmedycznej zakończony przyznaniem certyfikatów. Oprócz strefy rodzinnej będzie też strefa koncertowa, w której uczestników festynu zabawią lokalne zespoły muzyczne i taneczne, na koniec Michał Wiśniewski z zespołem Ich Troje. Do zobaczenia 3 czerwca w Przylepie!

(el)

PROGRAM FESTYNU

- **12.00-12.30** - otwarcie festynu i występ Orkiestry Wojskowej z Żagania
- **12.00-18.30** - Miasteczko Rodzinnych Atrakcji - prezentacje i niespodzianki przygotowane przez Partnerów Programu ZGrana Rodzina
- **12.30-13.30** - pierwsza część pokazu lotniczego
- **13.30-15.30** - prezentacje zespołów dziecięcych i młodzieżowych (wokaliści ze szkół podstawowych nr 11, 7 i 18, zespół wokalny Pstryk, Studio A, Bemolki, Flesz i Fleszyk)
- **15.30-16.30** - druga część pokazu lotniczego
- **16.30-17.30** - występ Orkiestry Wojskowej z Żagania
- **17.30-18.30** - trzecia część pokazu lotniczego
- **19.00-21.00** - występ zespołu Ich Troje!
- **21.00-21.20** - finałowa, czwarta część pokazu lotniczego
- **21.20** - zakończenie festynu

Michał Wiśniewski
lider zespołu Ich Troje

Śpiewał już na lotnisku w Przylepie. W 2003 r., podczas Charytatywnego Festynu Lotniczego, dedykowanego tragicznie zmarłemu pilotowi z grupy akrobacyjnej „Żelazny”, słynnego wówczas zespołu słuchało około 40 tys. zielonogórczan. Wokalista, znany z takich hitów jak: „A wszystko to...”, „Powiedz” czy „Zawsze z Tobą chciałbym być”, jest związany z Przylepem. Michał Wiśniewski jest bowiem pilotem, licencję turystyczną zaczął robić właśnie na lotnisku w Przylepie. Latać uczył go niezjący Lech Marchelewski, były dyrektor Aeroklubu Ziemi Lubuskiej i założyciel AZL „Żelazny”. Podczas tegorocznego koncertu zespół Ich Troje przypomni swoje największe szlagiery.

Wojciech Krupa

pilot i trener, jeden z członków pięciosobowej grupy akrobacyjnej „Żelazny”:

- Na festynie to będą takie nasze podniebne wygłupy, które mam nadzieję spodobać się publiczności. Ale my lepiej latamy niż opowiadamy, więc trzeba to po prostu zobaczyć. Nasi piloci akrobacji (jest wśród nich kobieta), podczas festynu w Przylepie zamierzają wykonać rzadko prezentowany numer, polegający na tzw. mijance samolotów z szybowcem. Grupa „Żelazny” to jedyna w Polsce cywilna grupa akrobacyjna, latająca na różnego typu samolotach. Powstała w 2000 r. Nazwa zespołu pochodzi od nazwy jej pierwszego sponsora. Obok pokazów „Żelaznego” w Przylepie zobaczymy akrobacje grup z Czech, Poznania i Katowic.

1 CZERWCA

Zosia szykuje pyszną niespodziankę

W tym dniu rządzi dzieci! Dosłownie! O 10.00 najmłodszy zasiądą w fotelach radnych miejskich. Rządy obejmą też w kuchni, która powstanie przed ratuszem - do wodzic będzie Zosia Zaborowska znana z telewizyjnego show MasterChef Junior!

Co zaserwuje nam utalentowana uczennica Szkoły Podstawowej nr 7?

To niespodzianka! - Jeszcze nie wiem, co przygotuję. Natomiast chciałabym, żeby potrawa była prosta. Żeby każdy mógł później przyrządzić ją w domu - tłumaczyła Zosia Zaborowska na specjalnej konferencji, na początku maja. Przyniosła wtedy świeżo upieczone, czekoladowe ciastko, z dużą ilością posiekanej mięty w środku, polane malinowym sosem. I... Dajemy słowo! W Dniu Dziecka, przed ratuszem z pewnością będzie smacznie! Zosię będzie można podziwiać w akcji od godz. 10.00, poczęstunek ok. 11.30. Mistrzynie wspierać

Zosia Zaborowska zaprasza do kuchni przed ratuszem w godz. 10.00-11.30
Fot. Krzysztof Grabowski

będą uczniowie Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego. Oni także zajmą się przygotowaniem poczęstunku dla tych, którzy zjawiają się w godz. 10.00-13.00 na deptaku, w okolicy ratusza. Goście na pewno dopiszą, bo szykuje się wiele atrakcji! Będą koncerty i występy artystyczne, gry, zabawy, spotkania ze znanymi sportowcami, malowanie twarzy, czesanie włosów, dmuchane zamki i wyjątkowe lody naturalne. Rozegrane zostaną Drużynowe Mistrzostwa Miasta Uczniów Szkół Ponadgimnazjalnych Strong Man.

Swoją pokaz zapowiedziała para taneczna rock'n'rolla akrobatycznego: Nikola Głęb i Mateusz Baranowski (ZE nr 6 z Przylepu).

Tradycyjnie, w ratuszu, odbędzie się Dziecięca Sesja Rady Miasta. Początek o 10.00. Pod czujnym okiem dorosłych obradować będą przedstawiciele wszystkich szkół podstawowych w mieście. Temat sesji: szkolnictwo, kultura, sport i rekreacja w Zielonej Górze. Gośćmi specjalnymi dziecięcych obrad będą przewodniczący rady Adam Urbaniak, prezydent Janusz Kubicki oraz wiceprezydent Wioleta Ha-

festyn z okazji Dnia Dziecka!

Aeroklubu Ziemi Lubuskiej, miasto i AZL połączą siły, organizując na płycie lotniska wielką i różnorodną imprezę.

Fot. Krzysztof Grabowski

JAK DOJECHAĆ NA FESTYN?

Najlepiej zrezygnować z samochodu. Na lotnisko nie będzie można nim dojechać. Dla zmotoryzowanych gości zostanie uruchomiony parking na Trasie Północnej (na mapce czerwony kolor): od ronda Stefana Batorego (przy Auchan) do ronda Ireny Sendlerowej (przy Przylepie). Na niebiesko oznaczono objazd zamkniętego odcinka Trasy. Na lotnisko będzie można dojechać bezpłatnymi autobusami MKZ. Z ronda przy Przylepie linią „R” (na mapce czarny kolor), od 11.44 do 21.29, co 15 minut, z powrotem od 11.51 do 21.36, co 15 minut. Darmowe autobusy będą też jeździć z dworca PKP - linia „D”, od 11.32 do 21.17, co 15 minut (z powrotem, z lotniska od 11.54 do 21.39) oraz z os. Śląskiego - linia „20” (zgodnie z sobotnim rozkładem). Organizatorzy zachęcają do przyjechania rowerem, na miejscu będzie strzeżony parking (2 zł).

Małgorzata Szachowicz
ambasadorka programu ZGrana Rodzina:

- ZGrana Rodzina wraz z jej 20 partnerami przygotowała na festyn w Przylepie szereg atrakcji. Są skierowane nie tylko do dzieci. Miasteczko Rodzinnych Atrakcji zaprasza do Przylepu w godzinach 12.00-18.30. W tym czasie w miasteczku otwarte będą liczne stoiska, organizatorzy zaproszą dzieciaki do wspólnej zabawy w konkursach, grach zręcznościowych, do udziału w warsztatach tematycznych. Będzie też strefa relaksu, czyli miejsce z wygodnymi poduchami, w której maluchy wysłuchają najpiękniejszych bajek. Dla dorosłych niewątpliwą atrakcją będzie kurs pierwszej pomocy przedmedycznej zakończony przyznaniem certyfikatów.

Artur Haładyn
dyrektor Aeroklubu Ziemi Lubuskiej:

Aeroklub Ziemi Lubuskiej jest najmłodszym, jednym z 46 oddziałów Aeroklubu Polskiego. W tym roku obchodzi swoje 60-lecie. Dlatego tym bardziej zapraszamy na festyn! W Przylepie będą relacjonowane na żywo podniebne pokazy jakich jeszcze nie było! A na finał festynu niespodzianka: o zachodzie słońca planujemy pokaz lotniczy połączony z pokazem pirotechnicznym.

Pół wieku temu, lotnisko w Przylepie

Fot. Bronisław Bugiel

rześlak. Mali radni dostaną do dyspozycji wirtualną kwotę pieniędzy. Będą dyskutować, co można by zrobić za to w Zielonej Górze dla dzieci. Pomysł, który przegłosują zostanie przedstawiony na „dorosłej” sesji rady. W zeszłym roku dzieci zdecydowały o rozbudowie sieci ścieżek rowerowych.

Każdy z obradujących dostanie pamiątkowy certyfikat i długopis z wygrawerowanym imieniem i nazwiskiem. W planach jest też zwiedzanie niedostępnych na co dzień zakamarków ratusza (od 10.00 do 11.00).

(dsp)

1 CZERWCA Zostań Przyjacielem Przyrody!

Ten zaszczytny tytuł możesz zdobyć podczas zabawy w ogrodzie botanicznym! W czwartek, od godz. 10.00 do 16.00 czeka tam na Ciebie fascynujący świat roślin i mnóstwo atrakcji.

W tym dniu wstęp do ogrodu botanicznego jest bezpłatny. A kto już tam wejdzie, zostanie porwany w wir wydarzeń! Mali goście spotkają się z soko-

łem, poznają ciekawostki ze świata roślin i zwierząt, będą warsztaty plastyczne, nauka wytwarzania czerpanego papieru, gry terenowe, malowanie twarzy, animacje z udziałem aktorów. - Wspólnie zmalujemy coś niezwykłego na wielkim płótnie! A na finał przewidzieliśmy spektakl teatralny „Czerwony Kapturek” - zachęcają organizatorzy - W trakcie wydarzenia każde dziecko będzie mogło sprawdzić się w rozpoznawaniu gatunków polskich drzew i krzewów, stanąć do rywalizacji w leśnych

zadaniach sportowych, zebrać unikatowe pieczątki do otrzymanego indeksu i zdobyć tytuł „Przyjaciela Przyrody” oraz nagrody. Zabawa potrwa od 10.00 do 16.00. Podajemy godziny

rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych punktów programu:

● 10.00-14.00

- warsztaty plastyczne „Torba przyjaciela drzew” (wykonanie aplikacji na ekologicznej torbie wg własnego projektu),

● 12.00-14.00 - spotkanie z sokołem,

● 12.00-16.00 - spacer po ogrodzie z przewodnikiem

(zapisy; szczegóły na www.ogrod.uz.zgora.pl),

● 14.00-16.00 - wspólne malowanie na wielkim płótnie,

● 15.00-16.00 - spektakl teatralny „Czerwony Kapturek”.

Na wyjątkowy Dzień Dziecka w ogrodzie botanicznym zaprasza Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, miasto Zielona Góra, Uniwersytet Zielonogórski oraz Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.

(dsp)

Fot. Materiały organizatora

Szybki net dla zielonogórczan

- Internetowa oferta Orange Polska jest tak interesująca, że postanowiliśmy uruchomić tzw. szybką ścieżkę dla inwestycji firmy w naszym mieście. Do końca 2019 r. dostęp do światłowodu powinno mieć ok. 45 tys. gospodarstw domowych – poinformował prezydent Janusz Kubicki.

Im młodszy zielonogórczanin, tym większa pewność w głosie - nie ma życia bez internetu! Podobnie uważa telekomunikacyjny kolos oferujący internetowe usługi pod szyldem Orange.

- Plany mamy ambitne, chcemy w najbliższym czasie doprowadzić przewód światłowodowy do ok. 45 tys. domów i mieszkań w Zielonej Górze. Nasz projekt inwestycyjny obejmie nie tylko „starą” Zieloną Górę, ale także 17 sołectw byłej gminy wiejskiej - poinformował Jean-Francois Fallacher, prezes zarządu Orange Polska.

Deklaracja szefa francuskiej spółki padła podczas piątkowej uroczystości podpisania umowy o współpracy pomiędzy telekomunikacyjną firmą i zielonogórskim urzędem miasta.

- Internetowa oferta Orange Polska jest na tyle interesująca, że postanowiliśmy uruchomić tzw. szybką ścieżkę dla nowej inwestycji tej firmy w naszym mieście. Do końca 2018 r. dostęp do światłowodu uzyska ok. 33 tys.

Jean-Francois Fallacher, prezes zarządu Orange Polska oraz prezydent Janusz Kubicki tuż po podpisaniu umowy o współpracy pomiędzy miastem i francuskim gigantem telekomunikacyjnym

Fot. Krzysztof Grabowski

gospodarstw domowych. W następnym roku Orange podłączy kabel do kolejnych mieszkań. Ma być ich łącznie 45 tys. - powiedział prezydent Janusz Kubicki.

Telekomunikacyjny kolos zainwestuje w Zieloną Górę od 16 do 20 mln zł. Tyle będzie kosztowało wybudowanie infrastruktury doprowadzającej przy

pomocy światłowodu internetowy sygnał do mieszkańców końcowych odbiorców. Wewnątrz lokalu ten sam sygnał będzie „rozsiwany” przy pomocy Wi-Fi, czyli

beprzewodowej technologii przesyłu sygnału internetowego.

Według Piotra Muszyńskiego, wiceprezesa Orange Polska, przyszły użytkownik sieci wybudowanej przez jego firmę będzie mógł skorzystać z bogatej oferty. W pierwszym roku trwania umowy cena będzie wynosić ok. 69 zł miesięcznie, w kolejnym roku - 80 zł. Za tę sumę każdy klient dostanie nie tylko dostęp do bardzo szybkiego internetu, ale także dostęp do telewizji pracującej w standardzie 4K, telefon domowy i komórkowy. Jeśli ktoś będzie miał takie życzenie, zamówi tylko dostęp do internetu. Najtańszy abonament kosztować będzie ok. 39 zł miesięcznie.

- Nasza zielonogórska inwestycja zwrócić się powinna w ciągu 10 lat, licząc od dnia oficjalnego zakończenia projektu - odpowiedział P. Muszyński, gdy zapytaliśmy o przewidywaną rentowność całego przedsięwzięcia. (pm)

WOCHLI

Wioska dla najmłodszych

Będzie dzika kuchnia, dawne gry i zabawy, skoki na sianie, strzelanie z procy... Skansen zamieni się w niedzielę w dziecięcą wioskę.

W tę niedzielę, 28 maja, w godz. 11.00-16.00, Muzeum Etnograficzne zaprasza na „Wioskę dziecięcą” - zieloną majówkę w skansenie. - Życie zgodnie z rytmem natury i wspólne wychowywanie dzieci było trwale wpisane w codzienność dawnej wsi. Chcieliśmy wrócić do tej tradycji i stworzyć w tym dniu dzieciom wioskę, która bawi, edukuje i daje radość kontaktu z przyrodą w otoczeniu zabytkowej wioski - tłumaczą organizatorzy. W programie m.in. wspólne muzykowanie, dzika kuchnia, dawne gry i zabawy, warsztaty kreatywne i edukacyjne, ścieżka zmysłów, strefa relaksu, dawna szkoła, fryzjer, wyplatanie sznurków, mielenie na żarnach, skakanie na sianie, strzelanie z procy, czytanie bajek, przejazdy bryczką. Wystąpią Przyprostynskie Koziółki, Społeczne Ognisko Artystyczne, Zespół Szkół Katolickich. Wstęp 6zł od osoby, dzieci do szóstego roku życia - wstęp bezpłatny. (dsp)

Przyjdź i świętuj z rodzinami zastępczymi

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego rusza w tę sobotę, w Drzonkowie. Potrwa od godz. 10.00 do 17.30. W programie liczne wykłady, dyskusje oraz zabawy organizowane z myślą o aktywnym i miłym spędzeniu czasu przez całe rodziny.

To już czwarta edycja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Święto od początku organizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie im. Jana Pawła II w Zielonej Górze. Zamysł jest taki, aby przy pomocy popularnych

wykładów oraz wspólnej zabawy nie tylko dać okazję do przeżycia kilku godzin w przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu. Głównym zamiarem organizatorów jest popularyzacja samej idei rodzicielstwa zastępczego.

- Naszym celem jest pozyskać jak najwięcej małżeństw, które gotowe byłyby poświęcić się zawodowemu wychowaniu cudzych dzieci. Im więcej rodzin zastępczych, tym mniej podopiecznych w domach dziecka - przekonuje

Agnieszka Bartkiewicz, która odpowiada za organizację najbliższego Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.

O skali problemu najwyraźniej świadczą liczby. W powiecie zielonogórskim ok. 200 dzieci przebywa obecnie w 100 rodzinach zastępczych. To mało, oczekujących dzieci jest znacznie więcej, ale każdego roku zaledwie pięć małżeństw pomyślnie kończy w Centrum specjalne szkolenie.

Jak twierdzą organizatorzy: - Wiedza o możliwości

prowadzenia rodziny zastępczej w charakterze stałej pracy zawodowej wciąż z trudem przebija się do społecznej świadomości. Organizacja dni rodzin zastępczych ma pomóc w rozpropagowaniu i pozyskaniu chętnych do wykonywania tej pracy.

Sobotnie święto rozpocznie się o godz. 10.00 od rejestracji uczestników. W programie wykłady, np. Jak świadomie uczestniczyć w budowaniu tożsamości dziecka?, spotkanie z przedstawicielem Zespołu Ku-

ratorskiej Służby Sądownej oraz pracownikiem Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze na temat zmian w procedurze adopcyjnej.

Dla dzieci przygotowano specjalne atrakcje. Od godz. 10.45 do 12.45 można będzie skorzystać z przejazdu bryczką, wziąć udział w licznych grach i zabawach sportowych oraz sprawdzić celność oka na terenie strzelnicy pneumatycznej. Nie zabraknie smakowitości. O godz. 12.45 zaplanowano przerwę na poczęstu-

nek przygotowany przez Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Mały Człowiek”. O godz. 14.30 zacznie się rodzinne grillowanie. Wspólna zabawa zakończy się w okolicach 17.30. Wszystkie imprezy sobotniego Dnia Rodzicielstwa Zastępczego odbędą się na terenie ośrodka sportowego w Drzonkowie.

Szczegółowych informacji udziela Agnieszka Bartkiewicz, telefon: 68 45 27 550. (pm)

NA ŻYWO

PREZYDENT NA 96 FM

w każdą środę o godzinie 12:30

w Akademickim Radiu Index

tel. 68 326 96 96

Skok w nowoczesność? Tylko ze wspólnotą obywateli!

- Na naszych oczach wyczerpują swoją integracyjną i mobilizacyjną moc tradycyjne instytucje, np. rodzina, szkoła, nawet państwo. Odpowiedzią na te bolączki może być tylko społeczeństwo obywatelskie – twierdzi Jacek Karnowski, prezydent Sopotu.

- Podczas niedawnej konferencji poświęconej zielonogórskiemu modelowi połączenia gmin, dość nieoczekiwanie zaczął pan podkreślać znaczenie społeczeństwa obywatelskiego dla przyszłości polskich gmin. Skąd ten wniosek?

Jacek Karnowski, prezydent Sopotu: - Z długoletniej obserwacji nie tylko polskich realiów. Mój generalny wniosek jest taki, że dla polskich elit politycznych i intelektualnych, a mam tu na myśli czas, który nastąpił po wielkiej zmianie transformacyjnej, po 1989 r., wszystko było ważne, tylko nie odpowiedź na pytanie - jak zapewnić współobywatelom równy udział we władzy, czyli w procesie podejmowania decyzji mających podstawowe znaczenie dla ludzi. Nasze elity gospodarcze, polityczne czy intelektualne uważały, że wiedzą lepiej. Wciąż tak uważają, prowadząc antyczny postulat izonomii, czyli równego udziału we władzy, do rytuału odprawianego raz na cztery lata nad urną wyborczą.

- To źle?

- To bardzo źle, bo przyszło nam żyć w świecie

agresywnego egoizmu, pozorów, w świecie normatywnej pustki i upadku autorytetów. Na naszych oczach wyczerpują swoją integracyjną i mobilizacyjną moc tradycyjne instytucje, np. rodzina, szkoła, nawet państwo. Odpowiedzią na te bolączki może być tylko społeczeństwo obywatelskie. Tylko autentyczna wspólnota wolnych obywateli może dziś skutecznie odegrać rolę ożywczego krwioobrotu dla żywej tkanki społecznej.

- Popularny przekaz głosi, że najważniejsza jest gospodarka, miejsca pracy i pełne portfele. Pan zaś mówi, że tego wszystkiego nie będzie, jeśli obywatele nie nauczą się odpowiedzialnego współdecydowania o losie swego państwa czy miasta, czy tak?

- Fundamentalne znaczenie społeczeństwa obywatelskiego doskonale już wiadać na poziomie polskich miast. Tam, gdzie wszelkie decyzje dotyczące rozwoju lokalnych wspólnot podejmowane są ponad głowami wspólnoty, tam najczęściej mamy do czynienia albo ze stagnacją, albo z

- Jeśli dzisiejsi wójtowie, burmistrzowie i prezydenci chcą przetrwać na swych stanowiskach, będą musieli zacząć dzielić się władzą – uważa prezydent Sopotu, Jacek Karnowski

Fot. Krzysztof Grabowski

rozwojem ujmowanym bardziej w wymiarze statystycznym niż jakościowym. Tymczasem bez aktywnego, traktowanego po partnersku społeczeństwa obywatelskiego, nie uda się nam żaden wymarzony skok w nowoczesność. Bo ta nowoczesność mniej dziś zależy od pracowitości i pomysłowości władarzy miast, bardziej od autentycznie odczuwanej przez wszystkich mieszkańców wspólnoty losu, to tu drzemie niewyczerpane źródło rozwoju i kreacji.

- Doświadczenia Singapuru czy Hong Kongu zdają się przeczyć pańskiej tezie. Tam nie ma ani demokracji, ani społeczeństwa obywatelskiej. A jednak oba te ośrodki kwitną...

- Odwoływanie się do azjatyckich przykładów jest dla nas mało przydatne, bo tam fundamentem jest konfucjańska kultura osobistego minimalizmu, posłuszeństwa, generacyjnej solidarności i olbrzymiej pracowitości. Ale i tam poszukuje się nowych form obywatelskiej partycypacji. Dopiero czas pokaże, na ile skutecznie. Nasz model kulturowy oparty

jest o indywidualistyczną wolność, często myloną z egoistycznie odczuwaną przyjemnością. Tymczasem współczesne polskie metropolie coraz bardziej zaczynają przypominać greckie polis, czyli takie niby miasta-państwa. Bo to w miastach zaczyna się koncentrować całe życie: od gospodarczego po intelektualne. Aby współczesne europejskie miasta nie pograżyły się w społecznej pustce, potrzebna jest gęsta sieć równoprawnych więzi zawiązanych pomiędzy obywatelami, z jednej strony, oraz instytucjami władzy administracyjnej, politycznej i gospodarczej, z drugiej strony.

- Jaki stąd wniosek dla polityków?

- Wniosek tyleż prosty, co trudny do przełknięcia. Jeśli dzisiejsi wójtowie, burmistrzowie i prezydenci chcą przetrwać na swych stanowiskach, będą musieli zacząć dzielić się władzą. Nie tylko dla własnego dobra, ale całej miejskiej wspólnoty.

- Dziękuję.

Piotr Maksymczak

W ZIELONEJ GÓRZE

W paradzie pójda jedi i szturmowcy

W poniedziałek ruszają Bachanalia! Studenci będą świętować aż do 2 czerwca. Do wspólnej zabawy zapraszają wszystkich mieszkańców. Można dołączyć do parady w klimacie „Star Wars” albo przyjść na koncert Natalii Nykiel!

Tegoroczne Dni Kultury Studenckiej potrwają cały tydzień. W programie Bachanaliów nie zabraknie

stałych, ulubionych punktów programu, do których zacy nie muszą przekonywać miasta i jego mieszkańców. Bo czy święto mogłoby się odbyć bez parady, Wielkiego Grillowania z Klubem X-Demon (poniedziałek, 29 maja, 18.00, kampus B, al. Wojska Polskiego), Zjazdu na byle czym (czwartek, 1 czerwca, 15.00, kampus A, ul. Szafrana) i koncertów gwiazd? Mało prawdopodobne.

Barwny korowód studenckiej braci wyruszy w samym środku święta, bo w środę, 31 maja i to dopiero wieczorem! Wszystko za sprawą motywu prze-

Parada w klimacie Gwiezdnych Wojen wyruszy w środę, 31 maja, o 20.00, spod hali przy ul. Szafrana

Fot. UZ

wodniego, którym w tym roku jest film „Star Wars” - ciemności będą sprzyjać efektem laserowym rodem z popularnej kosmicznej sagi. Początek o 20.00, obok hali przy ul. Szafrana. Parada zakończy się na deptaku, gdzie zacy przejmą klucze do bram miasta.

Nowością w tym roku jest propozycja dla tych, co uwielbiają się śmiać - Bachanaliowy Stand-up. W auli UZ wystąpią: Antoni Syrek-Dąbrowski, Sebastian Rejent i Wojtek Fiedorczuk (wtorek, 30 maja, 20.00)

Na sportowe emocje, tradycyjnie zaprosi KU AZS

Uniwersytetu Zielonogórskiego, będzie to min. Bachanaliowy Turniej Piłki Nożnej, UZ Aqua Show, Volleyball Student Cup.

Wisienką na torcie będą koncerty gwiazd, zaplanowane na dwa ostatnie dni Bachanaliów. W czwartek, 1 czerwca, od 17.00, na stadionie UZ (ul. Wyspiańskiego), wystąpią: Kęka, MIG, Enej. W piątek, 2 czerwca, o tej samej porze, w tym samym miejscu: Organek, O.S.T.R., Natalia Nykiel. Bilety na koncerty: studencki - 10 zł, zwykły - 30 zł.

Szczegółowy informator na stronie bachanalia.pl (dsp)

KOMUNIKAT URZĘDU MIASTA

Zamknięte ulice!

W przyszły piątek, 2 czerwca, w związku z uroczystą przysięgą wojskową na pl. Bohaterów, zostanie wstrzymany ruch na ulicach: Boh. Westerplatte - od 10.30 do 12.30, pl. Bohaterów - 10.00-13.00, Ułańska (odcinek al. Niepodległości-Boh. Westerplatte) - 11.30-12.45. Zalecany jest objazd ul. Kupiecką, Chopina, Ułańską (odcinek Boh. Westerplatte-Dworcowa będzie przejezdny), Dworcową. (um)

W ZIELONEJ GÓRZE

Artysta niczym feniks

Fundacja Salony przy ul. Fabrycznej 13b zaprasza na wystawę „Re: Syndrom Feniksa”. Prace artystów są ich interpretacją procesu charakterystycznego dla wielu twórców, tj. naprzemiennego skrajnego ożywienia i zamierania. W piątek, 26 maja, o 19.00 - otwarcie wystawy, w sobotę, 27 maja, o 12.00 - śniadania z artystami i oprowadzenie kuratorskie po wystawie (kuratorka - Joanna Rzepka-Dziedzic). (dsp)

W ZIELONEJ GÓRZE

Rowerem nad Odrę

Klub Turystyki Kolarskiej PTTK Lubuszanie'73 zaprasza w niedzielę, 28 maja, na rodzinną wyprawę nad Starą Odrę. Trasa liczy 30 km i prowadzi bocznymi, częściowo leśnymi i polnymi drogami. W planie przeprawa promem przez Odrę i ognisko z kiełbaskami. Na wycieczkę w spacerowym tempie zaprasza Artur Gintowt. Zbiórka w na pl. Bohaterów, pod dębem, o 10.00. Powrót ok. 16.00. (dsp)

W ZIELONEJ GÓRZE

Koncert przy ratuszu

Orkiestra Dęta Zastal zaprasza w tę niedzielę, 28 maja, o 17.00 na koncert promenadowy, który odbędzie się na Starym Rynku, przy ratuszu. W programie utwory muzyki polskiej, tematy ze znanych filmów i seriali (np. „Robin Hood”), melodie góralskie, usłyszymy także znane marsze i światowe hity muzyki popularnej. Udział bezpłatny. Koncert dofinansowuje miasto. (dsp)

W ZIELONEJ GÓRZE

Targi staroci

Szukasz pomysłu na niebanalny prezent, a może oryginalnej dekoracji do domu? Zajrzyj na Targi Staroci! Wszystkich chętnych zaprasza Zielonogórskie Stowarzyszenie Kolekcjonerów „Gustatores”. Targi odbędą się w najbliższą niedzielę, 28 maja, w godz. 8.00-13.00, na terenie Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych przy ul. Staszica 2. (dsp)

W ZIELONEJ GÓRZE

Wystaw duże graty

Trwa wiosenna zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Poniedziałek, 29 maja - os. Braniborskie, tj. rejon ograniczony ulicami: Wrocławska, Lwowska, Podgórna, Niecała + os. Dolina Zielona, tj. rejon ograniczony ulicami: Zagłoby, Sulechowska, Trasa Północna. Odpady będą też zabierane z sołectw, w poniedziałek, 29 maja - ze Starego Kisielina. Uwaga, podane daty dotyczą wystawienia odpadów. (dsp)

Plac Powstańców Wielkopolskich i ul. Kasprowiczka w 1960 r. To tutaj toczyły się największe walki uliczne.

Zdjęcia: materiały Instytutu Pamięci Narodowej

SPACEROWNIK ZIELONOGÓRSKI ODC. 216

Walki o Dom Katolicki

We wtorek kolejna rocznica Wydarzeń Zielonogórskich. 57 lat temu przez cały dzień milicja walczyła z kilkoma tysiącami demonstrantów.

Poszło o tzw. Dom Katolicki, czyli dzisiejszy budynek filharmonii. To przedwojenna budowla postawiona przez ewangelicką parafię. Po wojnie, na podstawie decyzji wojewody poznańskiego, katolicy przejęli zarówno kościół, dziś pw. Matki Bożej Częstochowskiej, jak i pobliski dom parafialny. To tu pierwszy polski proboszcz Kazimierz Michalski, były więzień Dachau, prowadził intensywne życie parafialne i kulturalne. Był solą w oku komunistycznej władzy. Wsydlony z miasta wrócił po odwilży październikowej, w 1956 r. Nie na długo. Na przełomie lat 50. i 60. władze w całej Polsce odbierały majątek kościołowi lub nie dopuszczały do budowy nowych świątyń, prowokując w ten sposób uliczne zamieszki.

W Zielonej Górze poszło o Dom Katolicki, który władze postanowiły odebrać parafii i przeznaczyć na filharmonię.

Mimo protestów i petycji podpisanej przez 1.200 zielonogórczan eksmisję rozpoczęto w poniedziałek rano, 30 maja 1960 r. Choć władze przygotowały się na

Ul. Mariacka - chmury gazu były tak gęste, że nie widać wieży kościoła

protesty, skala zamieszek zaskoczyła wszystkich. Początkowo wejście do budynku blokowała jedynie grupa kobiet, które nie chciały się rozjechać. Kiedy milicjanci postanowili usunąć je siłą, doszło najpierw do niewielkich utarczek, później do walk na masową skalę. Demonstranci próbowali nawet zdobyć pobliską komendę MO, przy ul. Kasprowiczka (dziś biura parafialne), obok której znajdował się ruchliwy dworzec PKS (dzisiaj Meteor).

Demonstranci opanowali pl. Powstańców Wielkopolskich, z którego co pewien czas byli przepędzani przez ZOMO. - Trwało to kilka godzin. Raz milicja nacierała na nas, przeganiając spod kościoła, raz tłum zaganiał ich do komendy, przy Kasprowiczka, waląc brukiem w milicjantów i budynek. Wszystkie okna były powybijane, na ulicy przed budynkiem leżała sterta kamieni - wspominał uczestnik wydarzeń Zdzisław Matelski.

Sprawę rozwiązało dopiero ściągnięcie posiłków ZOMO z Poznania. Rozruchy stłumiono wieczorem. Ocenia się, że w zajściach udział wzięło ok. 5 tys. ludzi. Tylko

do sądu skierowano 185 aktów oskarżenia.

Władze stłamsiły protest, później skrupulatnie zadbały, by Wydarzenia Zielonogórskie wymazać z pamięci.

- Zajścia, jakie miały u nas miejsce, są właśnie przykładem, jak się wykorzystuje przez kler naszą tolerancję. (...) - mówił po wydarzeniach Tadeusz Wieczorek, I sekretarz KW PZPR. - Co do zatrzymanych w czasie zajść, to stanowisko nasze jest jednolite. Trzeba szybko te sprawy przeprowadzić, w poważniejszych sprawach dać ciężkie wyroki w sądach, na kolegach orzekających, resztę przejrzyć na zakładach pracy, powyrzucać z fabryk, nie przyjmować do innych zakładów. Młodzież szkolną ze starszych klas (...) nie dopuścić do zakończenia roku szkolnego, pozbawić prawa nauki w szkołach. Prywaciarzom, którzy aktywnie brali udział w zajściach i pomagali, zlikwidować sklepy i wyrzucić z Zielonej Góry. Zajając się przy tym również wszelkimi knajpami, zobaczyć, co się tam robi, jaki tam element hula, z czego żyje i czym się zajmuje.

Tomasz Czyżniewski

KALENDARIUM

30 maja 1960 r. Godz. 7.00

- wszyscy pracownicy operacyjni MO oraz funkcjonariusze ZOMO przygotowują się do ewentualnych zajść.

Godz. 9.00 - przed Domem Katolickim zbiera się kilkanaście kobiet. Parafianie udają się do ratusza z prośbą o wycofanie się z eksmisji, której termin się przesuwa.

Godz. 9.50 - pojawiają się pracownicy Miejskiej Rady Narodowej, jednak 200-osobowy tłum kobiet nie wpuszcza ich do środka.

Godz. 10.05 - milicja rozprasza zgromadzonych przy użyciu pałek. Przed wejściem pozostają jedynie kobiety ciężarne i z małymi dziećmi.

Godz. 11.30 - na placu zbiera się ok. 2000 osób. Już nie wystarczają same pałki, milicja po raz pierwszy używa granatów z gazem łzawiącym, kilka trafia do kościoła. Tłum odpowiada kamieniami i brukiem wyrwanym z ulic. Do Zielonej Góry ściągane są posiłki z Gorzowa i Poznania.

Godz. 12.00 - rozpoczynają się trzygodzinne walki. Są pierwsze ofiary, w tym ciężko ranni. Demonstranci oblegają komisariat, przy ul. Kasprowiczka, w którym ukryli się milicjanci. Budynek jest obrzucany kamieniami, stojące przed nimi dwie ciężarówki Gaz-51 spalono. Ponadto demonstranci zdobywają tzw. więziarnię, którą jeżdżą po mieście, wzywając ludzi do oporu.

Godz. 14.00 - rozruchy przenoszą się na sąsiednie ulice: Żeromskiego, Mariacką i Kupiecką. Na miejsca starć trafiają uzbrojeni aktywiści z zakładów pracy, wspierając milicję.

Godz. 16.00 - w rejon ul. Kasprowiczka przybywają oddziały ZOMO z Poznania, które odblokowują komisariat. Dochodzi do ciężkich walk. 50 milicjantów zostaje w nich poturbowanych.

Godz. 16.30 - ZOMO definitywnie przepędza demonstrantów z pl. Powstańców Wielkopolskich.

Godziny wieczorne - dochodzi do mniejszych starć na terenie całego śródmieścia.

